

Sensorveiledning sos1006 vår 2015

Vurderingen av studentenes faglige prestasjon i faget SOS1006: Mediesosiologi består av en fem timers skriftlig eksamen. Studentene skal gjøre rede for fire av fem begreper. Hver av begrepene bør telle om lag ¼ del (25%) av vurderingen på skriftlig eksamen. Om en student bare svarer på tre av de fem begrepene fører ikke dette til automatisk stryk. Dette bør være en helhetsvurdering. Dersom besvarelsen på de tre besvarte delene er svært gode – bør studenten få stå karakter – men trekkes betraktelig for den manglende besvarelsen. Om de tre besvarte oppgavene er svært svake er det naturlig å vurdere kandidaten til stryk. En lignende skjønnsmessig vurdering må gjøres i tilfeller der en kandidat kun svarer på 2 av de fem begrepene. I de fleste tilfeller vil nok dette være så svake besvarelser som antagelig bør vurderes til stryk. Men dersom de to besvarte delene imidlertid er svært gode kan det vurderes om kandidaten skal få en ståkarakter. På samme måte hjelper det ikke å besvare alle fem. Dette skal IKKE krediteres. Kandidater skal kun vurderes på bakgrunn av besvarelsen knyttet til fire begreper/teorier. I slike tilfeller blir det opp til sensor å vurdere hvilke fire besvarelser som skal legges til grunn. Ved stor variasjon bør man velge de fire beste besvarelsene.

1. Allmennkringkasting

En tilfredsstillende besvarelse må nesten basere seg på stoffet fra Syvertsen (1999) og evt. Syvertsen (2004) artikler. Minstekravene for besvarelsen inkluderer drøfting av forskjellige «definisjoner» (tolkninger) av begrepet, med utg.pkt. i de tre betydningene av «public service» som er beskrevet på s. 9 i Syvertsen 1999. I tillegg bør man drøfte begrepets anvendelse i norsk kringkasting, drøfting kan basere seg på stoffet fra Syvertsen (2004) og egne refleksjoner. På generelt grunnlag kan det sies at dette er en krevende oppgave, da både betydningen av begrepet og dens påvirkning og anvendelse i norsk (og europeisk) sammenheng stiller relativt høye krav til kunnskap og refleksjon.

2. Nyhetskriterier

Nyhetskriterium er forhold som legger føringer for hvilke saker som blir nyheter. Prakke (1969) hevder f.eks. at hendinger må ha størst mulig nærhet i tid, kultur og geografisk avstand for å bli regnet som nyhetsverdige. Norske journalister blir lært opp til at nyhetene skal fylle de såkalte VISAK-kriteriene (meilby 1996). Dette innebærer at en hendelse eller en person må være vesentlig, innby til identifikasjon, være sensasjonell og aktuell og inneholde en konflikt. Grønn (2000) har utvidet disse kriteriene med sex som et sjette kriterium. Hun hevder at hendelser som handler om sex eller kan knyttes til sex, i større grad blir regnet som nyhetsverdige. Studentene bør også koble besvarelsen til den aller første systematiske studien av nyhetskriterier, dvs. Galtung og Ruges (1965) studie av utenriksdekningen av Kongo-, Cuba- og Kypros-krisa i fire norske aviser. De mente det var særlig tolv faktorer som påvirket nyhetsverdien og dermed utvelgingen av utenriksnyheter. Disse faktorene er omfanget, klarheten og den kulturelle og geografiske nærheten så vel som overraskelsesmomentet til nyheten. Dersom en nyhet bygger på eksisterende forestillinger, handler om elitepersoner og/eller elitenasjoner og handlingene får

streke negative konsekvenser, øker også nyhetsverdien. Galtung og Ruge fant i stor grad støtte for hypotesene sine i det empiriske materialet. Studentene kan også velge å trekke inn og diskutere propagandamodellen til Herman og Chomsky (1988).

3. Kvantitativ innholdsanalyse

Dette er analysemetode som er typisk for flere mediesosiologiske studier. På mange måter kan dette oppfattes som «plankeoppgaver» fordi alle studentene allerede skal ha gjennomført og fått godkjent en semesteroppgave der de har benyttet denne metoden til å gjennomføre et empirisk arbeid. Det er naturlig at studentene diskuterer både hva kvantitativ metode er og hva innholdsanalyse er. Studentene bør også reflektere over formålet med denne metoden og eventuelt sammenligne den med andre metoder som er vanlig brukt i mediesosiologien, og hvorfor den blir mindre brukt innenfor mer humanistisk orienterte mediestudier. De bør også komme inn på hva man kan undersøke ved hjelp av kvantitativ innholdsanalyse, og eventuelt hva som ikke egner seg like godt. Her bør studentene drøfte fordeler og ulemper med denne metoden. Ellers er det en rekke forhold som bør med og diskuteres i en slik besvarelse, det gjelder både undersøkelsesenheter, variabler, objektivitet og systematikk. Det forventes at kandidatene klarer å vise til andre eksempler på innholdsanalyse enn hva de selv bruker i sin semesteroppgave (medienes fremstilling av andre: kjønn, innvandring, funksjonshemning og homofili).

4. Propaganda

Dette er en grei oppgave, der kanskje enklest definisjon er den fra forelesningsnotater: «Teknikker og metoder for å påvirke og kontrollere holdninger og atferd til andre mennesker gjennom bruk av ord og andre symboler». Det er ønskelig at studentene er i stand til å relatere begrepet til dagens norske situasjon, der det kanskje er mest nærliggende å fokusere på norsk militært engasjement, som for eksempel krig i Afghanistan, som beskrevet i Ottosen (2004) artikkelen. Begrepet kan også diskuteres i historisk kontekst, f.eks. med fokus på den 2. verdens krig, eller den kalde krigen. Det kan også være relevant å trekke inn Herman og Chomsky's (1988) propagandamodell

5. Nettfellesskap

Denne oppgaven kan besvares på ulike måter. En måte vil være å trekke frem fremveksten av ulike typer nettfellesskap/ «virtual communities» og deres betydning for utviklingen av Internett og sosial medier. Pensumutgangspunktet vil her være Castells sitt kapittel om Internett's utvikling. En annen måte vil være å diskutere fremveksten av nettfellesskap som sosiologisk interessefelt. Kandidaten vil da kunne trekke frem Bayms artikkel, der hun diskuterer fem egenskaper ved nettfellesskap (shared space, delte praksiser, delte ressurser og support, delte identiteter, plattform for mer intime relasjoner). Kandidaten kan diskutere hvordan fremveksten av nettfellesskap og sosiale medier har reaktualisert klassiske sosiologiske fellesskapsteorier (Durkheim, Tonnies). Besvarelsen kan også tenkes å inneholde en diskusjon av positive og negative sider ved nettfellesskap.